

Wereldwinkel voor eerlijke handel

Zuivere koffie, voedsel, kunstnijverheid en sieraden

Bijna dertig jaar heeft Wereldwinkel Scherpenzeel producten verkocht om producenten uit derdewereldlanden een acceptabele levensstandaard te garanderen. Helaas moest de winkel ruim tien jaar geleden noodgedwongen haar deuren sluiten.

De Wereldwinkel in Scherpenzeel is ontstaan uit een groep enthousiaste leden van twee werkgroepen die in 1979 samengaan. Ze willen met de verkoop van producten uit de derde wereld producenten een eerlijk loon laten verdienen. In 1983 besluiten ze tot oprichting van een wereldwinkel. Van een echte winkel is dan nog geen sprake. Op de woensdagmarkt verkoopt de wereldwinkel 'eerlijke' producten zoals koffie, thee, rietsuiker, wijn, noten en huisvuilartikelen vanuit een aanhangwagentje dat later wordt vervangen door een oude caravan. Weer later is er een echte marktkraam. Ook wordt er verkocht vanuit het kantoor van Opbouwwerk Scherpenzeel. Daarna verhuist de wereldwinkel naar de Heijhorst waar men eerst gebruik maakt van de hal en vervolgens van de bibliotheek, maar de wens om vanuit een eigen winkel de activiteiten te organiseren wordt steeds groter. Met de ingebruikname van een winkelcontainer aan de Marktstraat gaat die wens in 1994 in vervulling. De huur van een gedeelte in de nieuwe Golff supermarkt gaat een jaar later net aan de neus van de wereldwinkeliers voorbij.

Een echte winkel

Maar als in 1996 het winkelpand aan Dorpsstraat 148 vrijkomt en gehuurd kan worden, dan heeft de wereldwinkel een prachtige locatie die op 15 november 1996 wordt geopend. Gemeente Scherpenzeel staat garant voor de huur van het pand. De winkel is (behalve op zondag) dagelijks geopend. Aanvankelijk zijn er wel veertig vrijwilligers die bij toerbeurt in de winkel klaarstaan om de klanten te woord te staan en te bedienen. Om de producten onder de aandacht te brengen worden regelmatig huis-aan-huisfolders verspreid. In 2001 wordt de winkel in een nieuw jasje gestoken.

Scherpenzeel is één van de ongeveer vierhonderd wereldwinkels in Nederland die rond die tijd een gedaantewisseling ondergaan en worden voorzien van een nieuwe uitstraling met o.a. uitnodigende kleuren, een nieuw logo en een duidelijker winkelindeling. Als pilotwinkel is de wereldwinkel in Scherpenzeel als een van de eerste wereldwinkels getransformeerd. Er is een driedeling van producten die de meeste omzet binnenbrengen: voedsel, kunstnijverheid en sieraden. Het gaat de wereldwinkel niet alleen om de verkoop van producten. Net zo belangrijk vindt ze de voorlichting aan inwoners van Scherpenzeel. Er worden informatieavonden verzorgd om de consumenten bewust te maken van de noodzaak van fair trade. De wereldwinkel presenteert zich tijdens allerlei activiteiten in het dorp: op de jaarlijkse feestmarkt en op Koninginnedag. Ook zijn er koffiemorgens bij particulieren thuis waar 'zuivere koffie' wordt geschonken en voorlichting wordt gegeven. Om extra inkomsten te genereren worden rommelmarkten georganiseerd. Voor kleine bedrijven en verenigingen stelt de wereldwinkel kerstpakketten samen. Een kunstveiling in Boschzicht o.l.v. Nico de Haan met kunstwerken gemaakt door 23 Scherpenzeelse kunstenaars levert 5670 gulden op

Jubileum

In 2008 viert Wereldwinkel Scherpenzeel haar 25-jarig jubileum met diverse extra activiteiten. Voor een bejaardentehuis in Nepal wordt in dat jaar geld ingezameld en er is een scholenproject. In de loop der jaren zijn er tal van acties met concrete, aansprekende doelen gehouden. Tijdens de jubileumfeestdag op 13 september 2008 is er een modeshow, livemuziek van Nepalese muzikanten en zijn er workshops voor kinderen. Uit Tibet zijn twee vertegenwoordigers van een groep die halssieraden en armbanden maakt voor een fair trade importeur in Nederland. Ze laten zien hoe ze dat doen en verkopen hun waren tijdens de feestdag. Voorzitter van Wereldwinkel Scherpenzeel is in die tijd Rika Meijerman die aan het eind van de dag alle medewerkers bedankt.

Kentering

Ondanks een succesvolle jubileumviering zijn er niet lang daarna zorgen over het voortbestaan van de Wereldwinkel Scherpenzeel. De winkelomzet loopt terug en het vrijwilligerskorps wordt ouder, terwijl er onvoldoende jongere medewerkers bij komen. Bovendien stijgende de exploitatiekosten en is het ledenaantal in 2011 sterk verminderd. Als deze trends zich doorzetten zal de wereldwinkel verliesgevend worden. Het bestuursvoorstel is dan ook per januari 2012 de vereniging op te heffen voordat deze mogelijk failliet gaat en de leden hoofdelijk worden aangeslagen voor eventuele schulden. Het betekent dat Wereldwinkel Scherpenzeel op 23 december 2011 haar deuren sluit. Bijna dertig jaar heeft de vereniging eerlijke handel gepromoot en bijgedragen aan het vergroten van het draagvlak onder Scherpenzeelers voor fair trade. Mondiaal zetten nu 30 landen zich daarvoor in en zijn er meer dan 1,7 miljoen boeren en werknemers onderdeel van het fairtradesysteem. Wereldwijd zijn er 35.000 verschillende soorten fairtradeproducten te koop.

September 2022